

## UNA VEÏNA ANOMENADA... Maria Barbal, escriptora

Des de la Nova Esquerra de l'Eixample, Maria Barbal segueix demostrant que és possible habitar en una ciutat com Barcelona i, no obstant, no abandonar mai el seu Pallars. El seu últim llibre *La pressa del temps* (Columna) alterna relats de personatges als dos llocs.

# «L'arquitectura de l'Eixample suavitzza les diferències de la gent»

CARME ESCALES  
BARCELONA

La tardor no passa mai de llarg a Barcelona. Tard o d'hora, les fulles acaben caient, encara que la mirada urbanita no les enfoqui. La de Maria Barbal sí que ho fa. Les seves retines busquen encara avui fragments del seu Pallars natal sota els plataners de l'Eixample, en aquesta metròpolis que la va acollir als 14 anys, per poder continuar els seus estudis de Batxillerat que havia iniciat a Tremp (Pallars Jussà). Fins llavors, aquesta ciutat havia estat una divertida metàfora de nena. «Als 9 anys pensava que Barcelona era la casa on vivia la tieta que pujava de visita a Tremp, identificava la ciutat amb ella», recorda l'autora de *Pedra de Tartera*.

L'enyorança dels seus espais naturals de referència, que no nega haver tingut en el moment d'instal·lar-se a viure a Barcelona, no la van privar d'una «ràpida adaptació al canvi radical», explica Barbal. «Primer vaig estar a casa d'uns parents, a la zona alta de la ciutat, a prop de la Diagonal. Després, dos o tres anys més en una residència d'estudiants al carrer d'Avinyó, en la qual, sobretot, hi vivien joves de Lleida», prossegueix. La tercera ubicació de Barbal ja va ser a l'esquerra de l'Eixample.

### Feina, oci i descans

Al Eixample que va escollir per quedar-s'hi a viure, ja en família, va buscar cobrir les seves necessitats més vitals. «La feina, com a professora de Secundària, l'escola dels meus fills... Vas buscant els teus llocs per fer el que necessites i jo, en aquest entorn de l'Eixample, vaig trobar tot això i un cert oci i descans», assenyala Barbal. «L'ordre i la uniformitat de l'Eixample li confereixen personalitat a aquest districte vivaç, i amb un equilibri arquitectònic que suavitzza les diferències entre la gent, que malgrat això segueix sent prou variada», apunta aquesta literata.

Tan variada com els personatges del seu darrer treball publicat, un interessant retrat de vivències que també podrien ser les nostres. Un senyor que va a classes de tai-txi «podria ser tranquil·lament un dels alumnes que té el centre cívic Golferichs», ma-

nifesta l'escriptora.

Passejant per sobre i per sota de la Gran Via, de compres al mercat i al supermercat o sortint a llençar les escombraries, aquesta veïna de l'Eixample recull mostres de l'aire que la vida quotidiana respira so-

bre l'asfalt, inconscient moltes vegades, dels automatismes que arribem a reproduir, *presos del temps*, sense gaire marge per adonar-nos del que ens passa, mentre vivim, mentre fem tai-txi, comprem roba interior o estudiem. La màgia creativa de l'autora pot vestir-ho tot, de desig o de fracàs, de fragilitat o de força, de gelosia i d'infidelitat. Podria, també, dotar el barri amb el que l'autora consideri que li falta. ¿Com ara què? «Places. A part de les grans, Universitat i Letamendi, aquesta part de l'Eixample, no té places», destaca Barbal. «És una llàstima que hàgim passat de les botigues petites i mitjanes, de tota la vida al barri, a grans supermercats. Ja no hi ha llibreries de reduïdes dimensions, ni merceries on comprar una cremallera».

Barbal troba a faltar aquest comerç autònom i pròxim, atropellat pels nous temps i per les noves ciutats, l'enyora tant com els abundants colors de la tardor del Pallars. «D'alguna manera, el paisatge, i tot el que enyores, et pertany», sentència. «Afortunadament, sempre hi ha tendències naturals de la gent que viu en cada lloc a guardar la seva personalitat», declara.

### Gest a les biblioteques

Les lluites de l'Associació de Veïns de l'Eixample per evitar que en el solar que ocupa la Casa Golferichs s'hi aixequessin vivendes és una de les pistes que recolzen l'afirmació de Maria Barbal. «Gràcies a això, avui, els veïns d'aquí i de tot arreu, poden disfrutar d'exposicions, cursos i petits concerts. És un espai entranyable i un projecte molt positiu per a aquest barri», opina l'escriptora, que també reconeix la feina de les biblioteques municipals.

Des del 1964, l'any que ella va arribar a Barcelona, aquests han estat alguns dels escenaris de tertúlies i conferències sobre l'art de dibuixar amb la paraula quotidianitat com les que omplen la seva obra, històries de l'Eixample i del Pallars, relats de camp i supermercat, d'herències de pagès i classes de tai-txi en un centre cívic. ≡

JOSEP GARCIA



**Comte Borrell, 157 Jardins d'Emma de Barcelona**  
NOMÉS EL ROSARI DE LAS COTORRES PERTORBA L'IDÍLIC LLOC ESCOLLIT PER BARBAL PER LLEGIR, ANTIC PATI DE LES GERMANETES DELS POBRES



**Golferichs Els veïns van demanar que fos així**  
MARIA BARBAL VALORA L'ENCANT DEL XALET QUE FA CANTONADA A GRAN VIA AMB VILADOMAT, ESPAI CULTURAL QUE ENRIQUEIX LA CIUTAT



**Sant Antoni L'escenari inspirador del mercat**  
COLORS, OLORS I EL TAN PECULIAR TRACTE A LES PARADES LI VAN FER ESCOLLIR, AVIAT, AQUEST RECINTE COM EL DE REFERÈNCIA A L'EIXAMPLE



**Biblioteca Joan Oliver Antiga fàbrica de caramels**  
MARIA BARBAL PARTICIPA EN TERTÚLIES AMB ASSIDUS USUARIS D'EQUIPAMENTS QUE ELLA VOLDRIA RECUPERAR COM A LLOC DE TREBALL



**L'amistat Carrerons de grats records**  
BARBAL SEGUEIX PASSEJANT PEL CARRER DE LES CARRETES, ON VIVIA LA SEVA MILLOR AMIGA, I EL DE CAMPOSAGRADO, ON VA VIURE AMB UN GERMÀ